

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

SKOLOTĀJU VIEDOKLIS PAR PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS REFORMU REZULTĀTIEM

TALIS 2013

Kaspars Kiris

2015

Veicot reformas, jāņem vērā

- ▶ Reformas 21. gadsimtā ir normāla parādība
- ▶ Profesionālā izglītība var būt kā «otrā iespēja»
- ▶ Audzēkņiem var būt motivācijas trūkums sākumposmā
- ▶ Audzēkņi ar zemāku izglītības līmeni ir pakļauti lielākam bezdarba riskam pārmaiņu procesos
- ▶ jāņem vērā arī jauniešu vajadzības
- ▶ Audzēkņiem jāļauj attīstīt personīgās zināšanas un prasmes, nevis tikai jārisina profesijas centrēti uzdevumi
- ▶ Profesiju standartos norādītas virkne spēju un attieksmju, par kuru attīstību reizēm piemirst darba devēji, definējot mācību programmu saturu

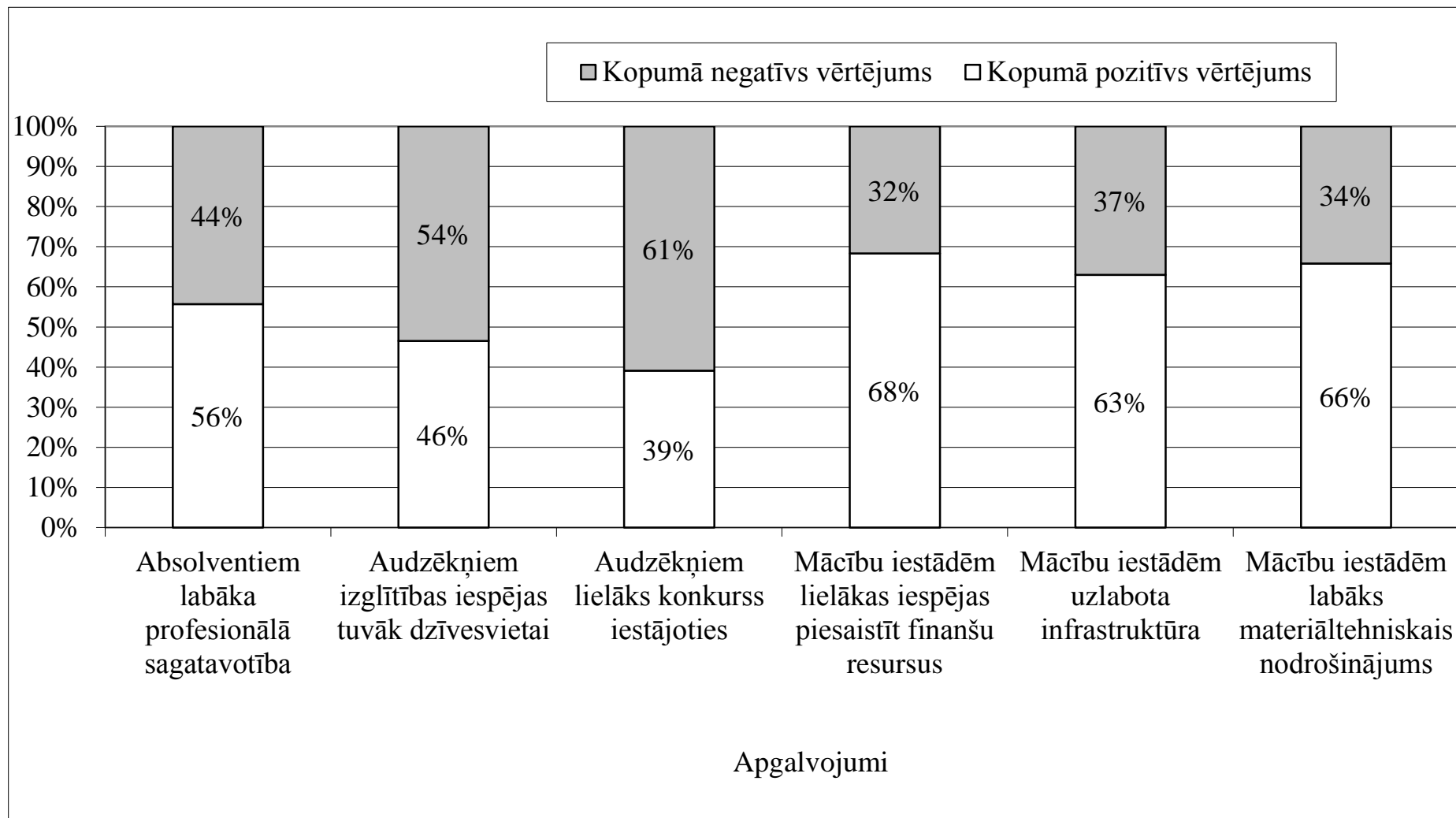
SKOLOTĀJU VIEDOKLIS PAR PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS REFORMĀM KOPUMĀ

- ▶ Pētījuma centrā profesionālās izglītības reformas, kas uzsāktas 2009. gadā

Tika aplūkotas trīs kopas, kas nodrošina skolas darbības rezultātus:

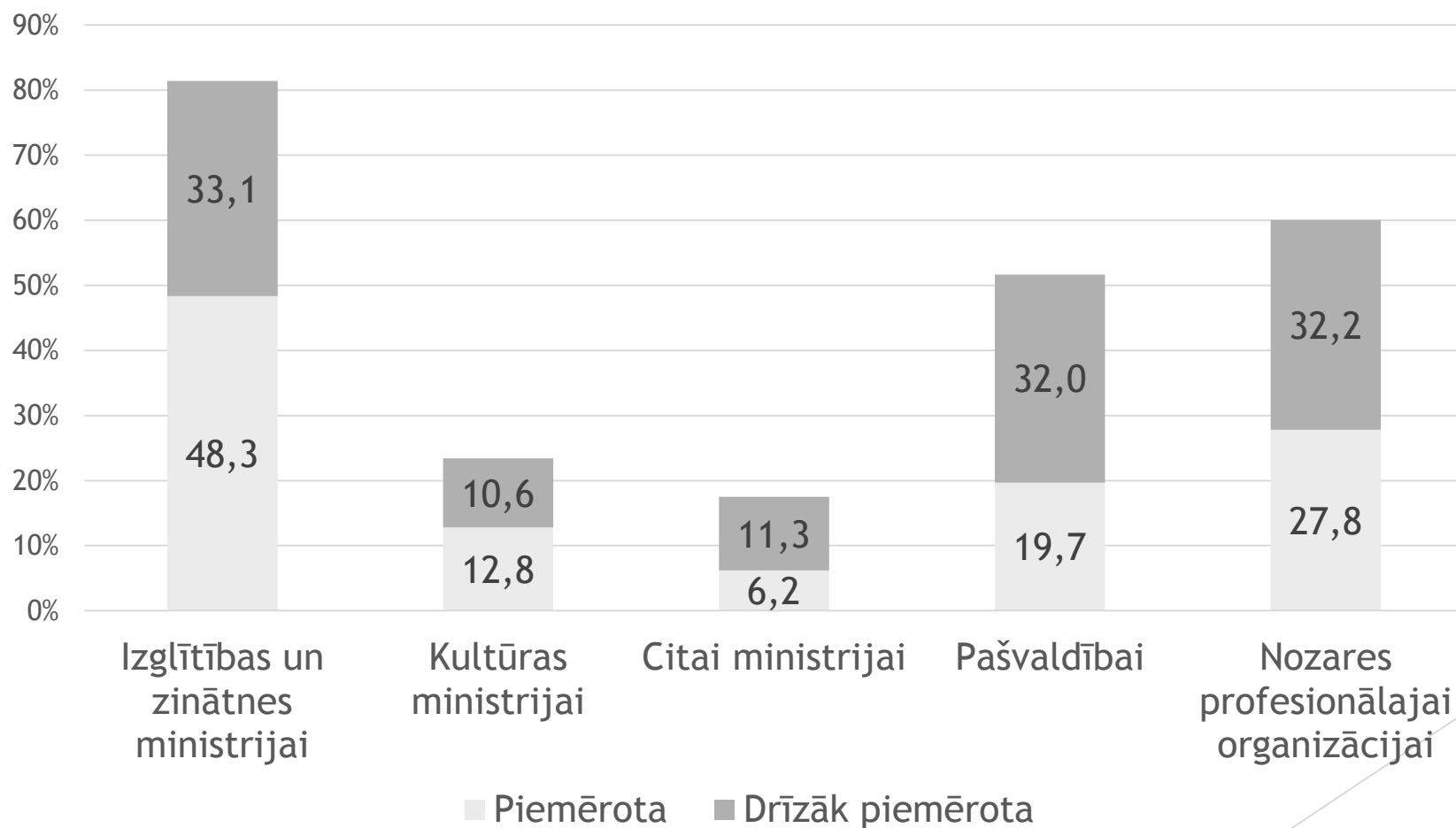
- ▶ infrastruktūra,
- ▶ audzēkņi,
- ▶ profesionālo priekšmetu pedagogi

SKOLOTĀJU VIEDOKLIS PAR PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS REFORMĀM KOPUMĀ

SKOLOTĀJU VIEDOKLIS PAR PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS REFORMĀM KOPUMĀ

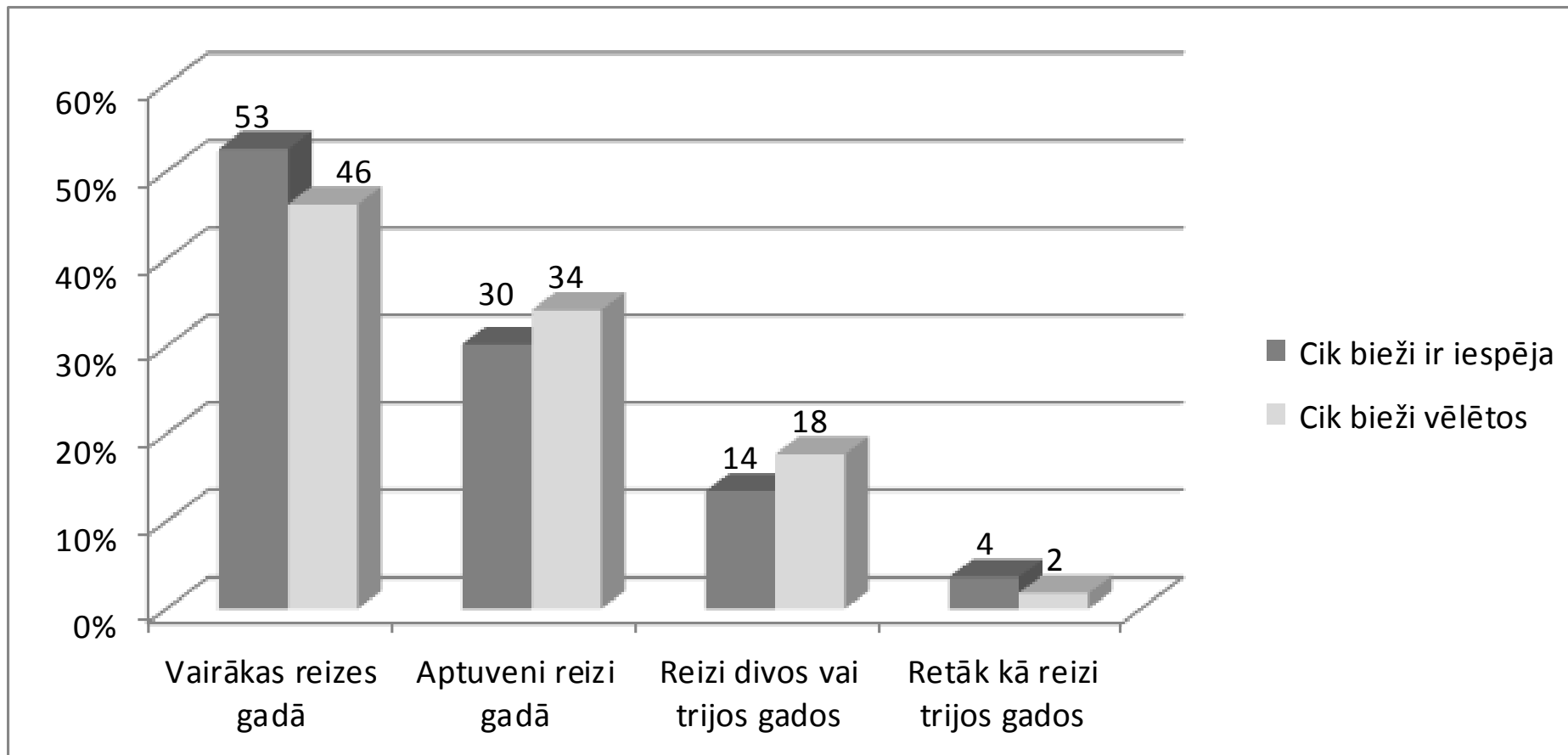
Skolotāju viedoklis par skolas padotību

SKOLOTĀJU TĀLĀKIZGLĪTĪBAS UN PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES KURSI

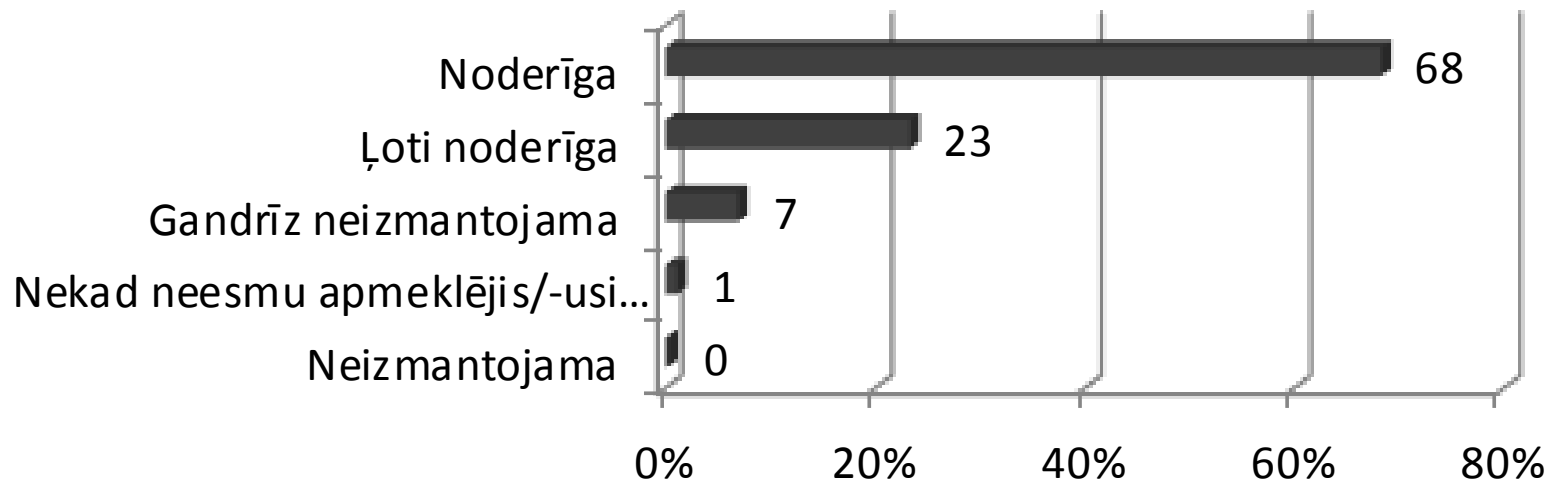
- ▶ uzlabo izglītības kvalitāti un aktualizē pedagoga zināšanas
- ▶ nozīmīgs faktors ekonomiskās izaugsmes veicināšanā
- ▶ diemžēl daudzās Eiropas Savienības valstīs izglītības uzsvars joprojām ir uz jauniešu izglītošanu
- ▶ zināšanu apmaiņas un izplatīšanas ceļā uzlabo radošo stimulāciju, kas tieši ietekmē inovatīvu rīcību
- ▶ radoša un inovatīva rīcība mūsdienīgā organizācijā ir saskaņā ar organizācijas mērķiem un ilgtspēju
- ▶ caur aktīvām mācīšanās metodēm un inovācijām mācīšanās procesā skolotājam jāveicina arī karjeras vadības prasmes

SKOLOTĀJU TĀLĀKIZGLĪTĪBAS UN PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES KURSI

SKOLOTĀJU TĀLĀKIZGLĪTĪBAS UN PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES KURSI

Skolotāju viedoklis par kursos iegūtās informācijas noderīgumu

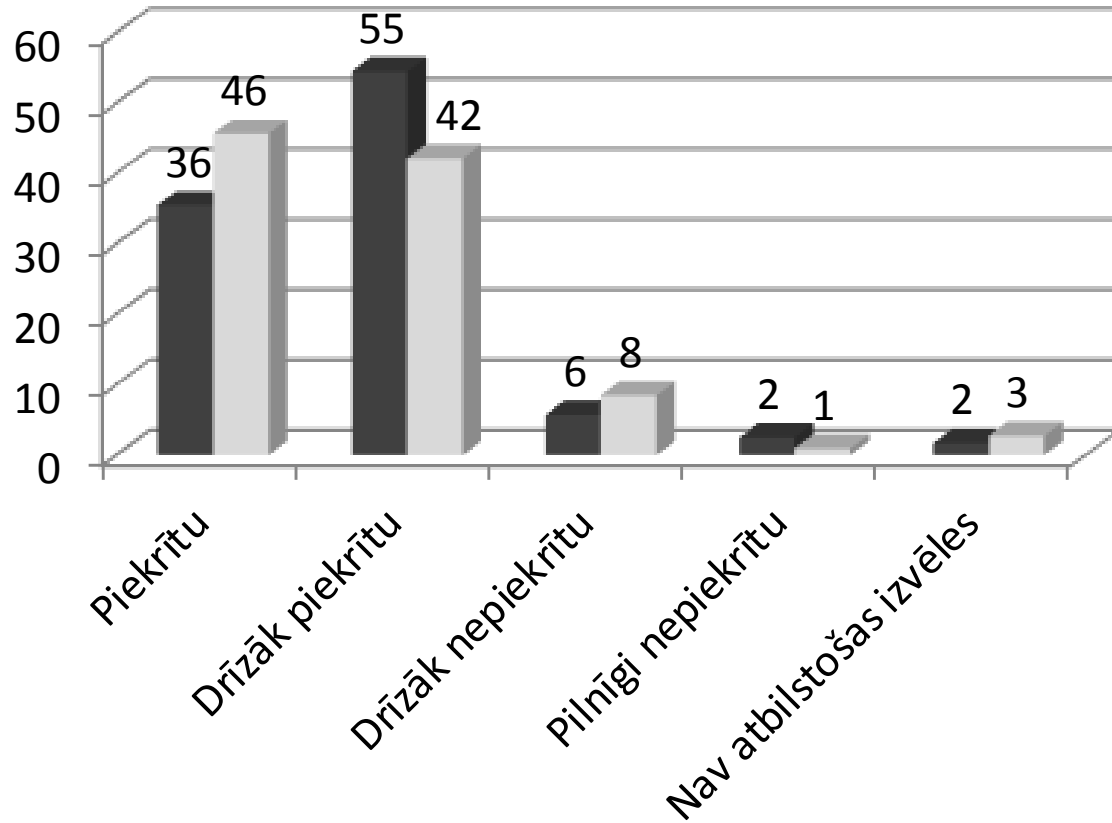

DARBA DEVĒJU IESAISTĪŠANĀS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROCESĀ

- ▶ publiskā partnera uzdevumu samazināšana un efektivitātes palielināšana, pārveidojot publisko partneri no ieviesēja par vadītāju un regulatoru. (Murumägi, Sahk, & Almann)

- ▶ Tiek izšķirtas 8 darba devēju iesaistes formas (Stanbury, Williams, & Rees)
 - darba devējs mācību telpā
 - darba devēja rekomendācijas mācību satura veidošanā (2015)
 - darba vidē balstīta izglītība (2015)
 - ar darba vidi saistīta izglītība (2009, 2015)
 - mentora - studenta saikne (2015)
 - nodarbinātības moduļi (2009, 2015)
 - programmu akreditācija
 - sponsorēšana un stipendijas (2015)

DARBA DEVĒJU IESAISTĪŠANĀS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROCESĀ

■ Iemaņu apguve atbilstoši darba devēju pasūtījumam

■ Skolotājs zin par prasmēm, iemaņām un zināšanām, kādas darba devēji sagaida

Kopsavilkums

- ▶ Skolotāju viedoklis nav viennozīmīgs attiecībā uz reformu rezultātiem, kā arī ir vairāk skeptisks attiecībā uz audzēkņu ieguvumiem, lai gan audzēkņiem vajadzētu būt lielākajiem ieguvējiem.
- ▶ Skolotājiem trūkst vispārīgas izpratnes par reformām, iespējams skaidrojuma trūkums no skolas vadības puses par reformās ietilpstošajiem faktoriem.
- ▶ Rezultāti liecina, ka skolotāju viedoklis par tālākizglītību un profesionālo priekšmetu sasaisti ar darba devējiem ir pozitīvs - šīs reformu dimensijas būtu attīstāmas jau iesāktajā virzienā.
- ▶ Anketas dati apkopoti agrīnā Profesionālās izglītības kompetences centru tapšanas stadijā, līdz ar to rezultāti neatspoguļo skolotāju viedokli šajā valstiski tik nozīmīgajā procesā.
- ▶ Profesionālās izglītības kompetences centru skolotāju viedoklis par reformām neatšķiras no pārējo skolotāju viedokļa

Kopsavilkums

- ▶ Būtu nepieciešama nākamā pētījuma kārta, fokusēta tieši uz PIKC veidošanos un ietekmi.
- ▶ Skolotāji pārliecinoši uzticas Izglītības un zinātnes ministrijai kā skolas īpašniekam un pārvaldītājam, mazāka uzticība profesionālo organizāciju un pašvaldību pakļautībai.
- ▶ Iespējams nav pietiekoši plaši skaidrots par pakļautības maiņas iespējām un ieguvumiem.
- ▶ Par cik reformu procesā profesionālajā izglītībā ietilpst arī darba devēju lomas palielināšana skolas procesu organizēšanā, būtu nepieciešams izpētīt, kā darba devēji ir tuvinājušies skolai pēdējo 5 gadu laikā, jo šajā periodā no Lielbritānijas autoru (Stanbury, Williams, Rees) izvirzītajiem 8 faktoriem 2 bija identificējami perioda sākumā, taču uz 2015. gadu jau saskatāmas 6 faktoru iezīmes, kas saistītas ar darba devēja un skolas sadarbību.